

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za po godinu K 6. — Za Šibenik na godinu domaćanjem u kuću K 12. — Za izozmetstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i istuvivo u Šibeniku.

Izlazi sredom i subotom

Uredništo, upravu i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglas i tiskaju se po 10 para peti redak ili po pogodbi. — Priobčena pisma i zahtave tiskaju se po 20 para po peti redku. — Nefranirana pisma ne primaju se. — Rukopisi se ne vraćaju.

Poslovni br. VI. 2/10 2.

U ime Njeg. Veličanstvena cara! C. k. okružni sud u Šibeniku kao nadležni sud u tiskovnim poslovima, rješavajući u predlogu od 31. julia 1910. posl. br. Šs. 2/10. c. k. državnog odvjetnika u Šibeniku u nejavnoj sjednici

resuđuje:

Sudzalat aluminijumka pod naslovom „Razputi obćine Makarske“ a bas to „preko nečuvenih“ do „izglađujućem članku“ (1. strana 1. stupac) od rječi „Nego kad su“ do „progragu“ (1. strana 2. stupac), te njezi „prirogi gaženju“ do „svojih dužnosti“ (1. strana 2. stupac) redak „Svaki posteni“ do „čestitljivih“ pak i naslov pod br. 2. istog članka (1. strana 4. stupac) týrništen u časopisu „Kralj“ (br. 403 objelodanjenog u Šibeniku na 30. srpnja t. g. tiskarne Hrvatske tiskare, a pod odgovornim uredništvom Josipa Dresge sačinjena prestupak predviđen u § 300 k. z.)

II. Potvrđuje se obavljena zapjena;

III. Zabranjuje se daljnja razprostranjivanja zaprijenjenih utomaka;

IV. Određuje se uništenje zaprijenjenih primjeraka i svih onih, što bi mogli zapljiniti, te razpravljanje dotočnog tiskovnog sloga i redovito objelodanjenje prenude u državnom listu.

R a z l o z i .

U utomnicu gorinavédenog članka razabire se sva obilježja prestupaka predviđenih u § 300 k. z.

Prema tomu smislu §§ 6. i 37, zakona o stampi i §§ 485, 486 i 493 k. p. izdata je gornja osuda.

C. k. okružno sudistište odio VI.

Šibenik, 31. srpnja 1910. M.

Sjednica Uprave stranke prava.

Pozivljem štovanu gosp. članove stranke prava na sjednicu, koja će se držati u Spletu na 11. kolovoza t. g. u sati 9 sati jutrom. Radi važnosti iste, umoljeni su članovi da se svi odazovu.

Predsjednik:

Don I. Prodan.

Magjarska politika u Hrvatskoj.

Političke trzavice i nosrednjene prilike, koje dan-danas pod Tomašićem i koalicijom u Bašnoj vladaju, ne iznenadjuju ni najmanje one, kojima je poznata politička povijest Hrvatske od šestdesetih godina unapred. Ono što danas Khuem preko Tomašića radi, a u svemu im obojici sviestno sekundira koalicija, nije ništa nova, nikakva nova takтика ni novi plan. Cilj Tomašićev i sredstva, koja upotrebljuje, da do cilja dođe, kopija su već tri puta odigravši se istovjetnih dogadjaja u Hrvatskoj. Kratak, sumaran pregled tih prošlih dogadjaja, uvjeriti će svakoga o izpravnosti ove tvrdnje.

Magjarska politika u Hrvatskoj išla je od uvek za tim, da Hrvatsku postepeno skući pod jedinstvenu magjarsku državnu ideju i da ju veže što žvršće uz se lancima zajednice. Ta politika je najasnijljiva i najesnijljiva bila od g. 61. do 67., kada se je bilo upro sve sile uz najnasnijiju sredstva, da dođe do zajednice, sa Ugarskom. Kroz to razdoblje sabor je bio više puta razpušten. Ta nasilja su trajala na hansku stolicu. Od 68. do 72. Rauch je po Hrvatskoj haračio, a onda su opozicionale stranke povele žestoku kampanju proti njemu, upotrebljujući aferu Lorisjekog polja kao najuspješnije sredstvo protiv njega.

† Pravnik Radojković.

Ovih je dana premijnuo na bečkoj klinici taj mlađi čovjek. Bio je sin siromašnih ali čeličnih roditelja, koji mu na smagaše sredstava za visoke škole, ali mu udahnute lijepe darove: intligenciju, energiju, moral: krasne uslove, koji mogu da prate mlađa čovjeka do ljudja praga i preko njega i preko graniča mjeseta i provincije, gdje se je odnijehao. Rodio se je u Podgori, rodnom kraju velikog i rodoljubnog Pavlinovića, skromnog i čednog profesora dr. Kržanića, kojega je Splet pred više godina video umrijeti.

Pokonjika je zamjalna i naša literatura, da-pače je i u „Viencu“ pisao melo, ali to malo bilo je biser, zlato. Sada evo čedno seoce kao što je Podgora, gubi u pravniku Radojkoviću čovjeka, koji bi bio lepi intelektualni kapital svome rodu, a sjajni zalog svome rodnom kraju. Pokonjik je gorio željom, da bi, koje vrieme

Kroz to su dogadjaji nastali jedan za drugim, nadošao je rujanski manifest i maksimski govor i to je sve konačno srušilo Raucha, te je došlo 73. do revizije nagodbe. Opozicionaci su se složili sa nekim magjaronima, te došli na vladu pod vladom Mažuranića, i. zv. „vana pučanina“. Mažuranić je nekoliko godina izdržao na hanskoj stolici uz postepena popuštanja Magjaronima, dok njihovi zahtjevi nisu počeli preslati tako daleko, da se je on osjetio prihvatnikom, da se odreće, banstvu. God. 82. nastupio je Pejačević starji, a od njega do Khuenu g. 84., redale su se ponovne trzavice i zapleti, koji su svršili, i opet s tim, da je Khuem, kao i njegovi predstasnički imenice Rauch, stopio opoziciju sa unionistima-magjaronima, te stvorio kompaktan vladini stranku. Od g. 84. do g. 1903. Khuem je povratio Rauchova dane, skrčivši do ništice narodnu volju i stvorivši, sebi vjeran i odan mamelučki sabor.

Za njegove vlade se ponovno počela dizići opozicija, koja je bila izuzev ogorčenja narodnoga, te su dogodjali god. 1903. primorali Khuem da odlazi sa Markova trga. Imao je opet došla poput Mažuranićeve „narodna vlast“ pod Pejačevićem, ali i ova je moralna pasti radi poznate željezničarske pragmatike, koju Magjari sa Wekerleovom vladom nametnuše Hrvatskoj. Od toga časa ponovne eksperimentalne politike sa Rakodržavljem i Rauchom, a ovaj zadnji je bio pošao stopama svog otca baruna Levana Raucha. Nakon ove perioda došla je u zadnje dane vjernja kopiju Khuenova dr. Tomašića, upoznavajući njegovu politiku i njegovu vladavinu. Od starih magjaroni i od jednog dijela dojuračenje opozicije iz koalicionalih redova stvara sebi Tomašić većinu, koja će se po svoj prilici takmiti sa starih magjaronima u poslušnosti i pokornošti. Ovo što danas Tomašić radi, nije ništa drugo nego ope-tovanje onoga, što se je radio od g. 61. do 67., onda od Raucha do Mažuranića, te onoga, što je Khuem po treći put smjesio. U politici, koja se u Banovini vodi, može se punim pravom primeniti reč: „Nil nobis sub sole“. Sto su god Magjari poduzimali, to je uvek bilo jedno i isto, jer je ta takтика njima najbolje uspjela. Stavljali su opoziciju u izgled masne položaje, a ova je za njih žrtvovala sve programe, sve načela i pogazila sve svoje dojakošnje borbe. Izrok u slabosti i sebičnosti vodja hrvatske politike, koji se ne znaju podići nad dnevničnim mizerijama te se ne znaju otići uspavljajući uplivu slijed vladajućih mješta. Dosad su imali prilika, da se uverju o jednoljutosti politike magjarske te su tome mogli naći lekia, poznavajući bolest. Do toga nije došlo; naprotiv u Hrvatskoj je još moguće, nakon čitavog blaga steklog izkustva, da se jedna te ista politika do dosade opetuje, kao krvava poruga Hrvatskoj i njezinim političarima: Tomašićeva politika još jednako ide za tim, da bučne elemente, koji se samo klete plasti opozicije, spoji potpuno sa svojim

Kriškovčiću, Rorauerimu, Šupisima i sličnima i da tako još jednom obatali sve pokusaje i sva borbe, koje su se težkom mukom vojevale i sve, makar malene, uspjehe, koji su se postizavali. Postizavajući jedan neznačni uspjeh, a nakon toga padajući u krilo magjaronstva, hrvatski političari redovito obvezkrijepljuju sve te uspjehe, a k tome popuštanju komad su te hrvatskih prava. Ovim korakom Magjari idu za tim, da skuči Hrvatsku, a naši ljudi, oni, koji se Hrvatima nazivaju, izpričavaju se nekom „realnom“ politikom ili „politikom mrvica“, i svjestno im razinu interesima i ambicijama; počeo je, da lagano odkriva svoje namjere i u djelu provđiva. Svoju svadbu s koalicijom vješt je izmajstorio, onda je medju same koalicione našao i parisovabu jubokus. Tokli su biti u vladinoj stranci. Dr. Tomašić je izjavio, da sa koalicijom kao takvom neće, da vodi nikakvih pregovora, nego je iste poveo sa pojedinim ličnostima koalicionskim, podavši najveću važnost dosegle vrlo slabo poznatom dr. Pinteroviću, na vodnom vodjstvu osječkih koalicionalih pravaša oko „Nar. obrane.“ Ovomu je ban namignuo, a ovaj je spremno slijatio značenje tog miga i pošao na dogovore s Tomašićem, dok je svom listu da do pišati par članaka, u kojima onako u rukavicama napada koaliciju i zamjeri joj, što nije malo meškavilo s Tomašićem. Ovaj sam mu je povjerio ulogu, da kapacitira svoju stranku za suradnju s njegovom vladom a dr. Pinterović je to već i počeo. I on u „Narodnoj obrani“ zagovara jedinstvenu stranku, koju je od koalicije Tomašić tražio, te imimo istog priznaje, da ova banova ideja ima i medju koalicionsima dosti pristaša. U istom članku se izpod vode napada na Pribičevića, za kojega se vidi, da mu je jedan mladi član srpske samostalne stranke (dr. Dušan Popović) rekao, kako bi patriocično učinio, da iz stranke izstupi i ne smeta njihov rad.

Tako Pinterović. A ban medjunutlj konferrira s Vasom Mučevićem, samostalcem s drom, Lorkovićem, naprednjakom, te s drugima. No, ovo je sve samo, forme radi, dočim u javnosti prodru, sve to više uverjavajuće vesti, da je skoro stalno, e četvrti Tomašić skupljati novu stranku od koalicionalih pravaša, od magjara, koje je on uveo u autonomi klub i od jednoga dijela samostalaca, koji se ne služu s Pribičevićem. Svi su bili uključeni u to. S ovima bi on bio spreman izbore, donašajući neke gospodarske poboljšice. U opoziciju pak, da današnje koalicije prešli bi naprednjaci i Pribičevićevi pristaši, a ovima bi se eventualno pridružili i neki pravaši a la Lukinić i slični, te Badaj Roje i Nikolić od autonomog kluba. Svakako, bez novih izbora Tomašić ne bi mogao računati na većinu, po tom izgledu, da su posve opravdane uporne glasine, da će do malo sabor biti razpušten.

Na ovomu situaciju će više nego zamršena. Sve udara, već u izborne telambase i sve se sprema. No mislim, da će ipak zadnja rieč biti

Snosio je zamjernom strpljivošću čući zimu, pod starim ogrećima, a svježu mokrinu s cipe-ponom na nogama, dva i više okna. Gladovo je! da! gladovo je po studentsku, — bohemski.

Upravo stoga, ako uzmemo na prebit njezino finansijsko stanje i njegovog djelovanje, vredno je iztaknuti ovoga mladoga pokojnika kao usvoj našoj akademskoj omladini.

Živio je život skroman, do skrajnosti skroman. Sport mu je bio raditi, istinu govoriti i često gladovati. Sav naš javni život pratio je budna oka. Osobito se je zanimalo o nacionalnom ekonomijom, sociologijom, filozofijom i politikom. Aktivno je učestvovao u političkim borbam u Zagrebu. U tim borbama više puta se izložio velikim pogibeljima, ali o svemu tomu nije htio ni komu da priča, do li dvojici, trojici svojih prijatelja.

Makar je bio skroman, makar je volio rad u zatišju, ipak je bio poznat. Ljubljen je i štovan od mladijih i starijih kolega. Do zadnjeg časa starčeviška akademika omladina častila ga je tajništvom u svom klubu. Radio je neumorno,

Nova stranka u Hrvatskoj.

Pod govorčetom grofa Khuena, 3. kolovoza.

Dr. Tomašić, upričujuće se jedna nova igra. Nosa za današnje prilike, dočim je ona izgadavala iz dvadeset godišnjine Khuene prakse u Hrvatskoj. Dr. Tomašić naime, iza kako je koaliciju „upodijun“ sa starim magjaronima najčešće vode, i u isto vrijeme, upravljajući jednim neznačnim uspjehom, a kome popuštanju komad su te hrvatskih prava. Ovim korakom Magjari idu za tim, da skuči Hrvatsku, a naši ljudi, oni, koji se Hrvatima nazivaju, izpričavaju se nekom „realnom“ politikom ili „politikom mrvica“, i svjestno im razinu interesima i ambicijama; počeo je, da lagano odkriva svoje namjere i u djelu provđiva. Svoju svadbu s koalicijom vješt je izmajstorio, onda je medju same koalicione našao i parisovabu jubokus. Tokli su biti u vladinoj stranci. Dr. Tomašić je izjavio, da sa koalicijom kao takvom neće, da vodi nikakvih pregovora, nego je iste poveo sa pojedinim ličnostima koalicionskim, podavši najveću važnost

dosegle vrlo slabo poznatom dr. Pinteroviću, na vodnom vodjstvu osječkih koalicionalih pravaša oko „Nar. obrane.“ Ovomu je ban namignuo, a ovaj je spremno slijatio značenje tog miga i pošao na dogovore s Tomašićem, dok je svom listu da do pišati par članaka, u kojima onako u rukavicama napada koaliciju i zamjeri joj, što nije malo meškavilo s Tomašićem. Ovaj sam mu je povjerio ulogu, da kapacitira svoju stranku za suradnju s njegovom vladom a dr. Pinterović je to već i počeo. I on u „Narodnoj obrani“ zagovara jedinstvenu stranku, koju je od koalicije Tomašić tražio, te imimo istog priznaje, da ova banova ideja ima i medju koalicionsima dosti pristaša. U istom članku se izpod vode napada na Pribičevića, za kojega se vidi, da mu je jedan mladi član srpske samostalne stranke (dr. Dušan Popović) rekao, kako bi patriocično učinio, da iz stranke izstupi i ne smeta njihov rad.

Tako Pinterović. A ban medjunutlj konferrira s Vasom Mučevićem, samostalcem s drom, Lorkovićem, naprednjakom, te s drugima. No, ovo je sve samo, forme radi, dočim u javnosti prodru, sve to više uverjavajuće vesti, da je skoro stalno, e četvrti Tomašić skupljati novu stranku od koalicionalih pravaša, od magjara, koje je on uveo u autonomi klub i od jednoga dijela samostalaca, koji se ne služu s Pribičevićem. Svi su bili uključeni u to. S ovima bi on bio spreman izbore, donašajući neke gospodarske poboljšice.

U opoziciju pak, da današnje koalicije prešli bi naprednjaci i Pribičevićevi pristaši, a ovima bi se eventualno pridružili i neki pravaši a la Lukinić i slični, te Badaj Roje i Nikolić od autonomog kluba. Svakako, bez novih izbora Tomašić ne bi mogao računati na većinu, po tom izgledu, da su posve opravdane uporne glasine, da će do malo sabor biti razpušten.

Sve udara, već u izborne telambase i sve se sprema. No mislim, da će ipak zadnja rieč biti

umoran i iznemogao. Rekao bi: „Ta kada će moja hora, da sidjem u Dalmaciju i našem rodu, našem narodu, da mu rečem, što mi na srcu stoji, da ga vidim, da ga čujem!“ Očima je pitao, a srcem je junacki pregarao. Gladom je odukljivao jedno, po jedno znanstveno djelo i bogatog riznicu svoga znanja. Za čitava životu što ga ostavlja iza sebe u okviru lige periode od 27 godina, izkupio je vlastitim krunlj, korak po korak, dapače pedalj, po pedalj istoga. Toga poštenjaka tu plementu dušu, ilepo je poznavao dr. Mile Starčević, koji ga nije umio inače zvati, ne imenom — Dragec, Sinelj.

Još u novembru 1909. legao je u krevet u bolnici, gotovo čim se je povratio iz Dalmacije u Hrvatsku. Tu ga je bolest talim mūčila, a sam se je dosajdavio u talim krikama. Bolovanje je izpolo njegovovo oko, čelo, učišće, propalim, užasnim. Pisao je piscu ovih opisanih prilika: „Ja u sebi vidim sliku novog patuljka. Da te vidim, prijatelju! Ja, ti mi nekoč ravan, danas izgledao gorostaš,

pohoditi ovu izložbu, koja iako skromni početak — ipak svjedoči, da je ženska gradjanska škola u našem gradu dobro upućena i da će unapred sve to bolje odgovarati nadama prijatelja.

O plaćama pri radnjama u Rogoznici. Pišu nam iz Rogoznice, da je na tamošnjim radnjama i radnicima prvo bitno zamišljena nadnica od 80 para povišena na 1 K.

Darovi „Ubožkom Domu“. Udeliše, da počaste uspomenu pok. Irene ud. Pauri; Oskar Marcocchia K. 15, Margarita ud. Costa K. 10. Da počasti uspomenu p. Petra Klaića, Oskar Marcocchia K. 2. Da počasti uspomenu Marije Sponza, Ante Cosolo K. 2. Uprava „Ub. Domu“ svima najljubljnine zahvaljuje.

Izletnici. Jutros parobrodom Lloyd-a „Afrika“ stiglo je u naš grad iz Pule 120 izletnika. Većinom su stručnjaci, ima i žena. U 8 sati parobodom „Tommaseo“ pošli su na vodopad Krke, a pošto pregledale grad odputovali su jug.

Dovoz ugljena. Prekojučer parni brod „Proteo“ doveo je 5400 tona uglja iz Karditsa za ratnu mornaricu.

Dinamitardi. Ribarski stražar Juranović da se je ozbiljno u potjeru za dinamitardima. Na 31 prošloga uapsio je Druku Bujasa Šimina, jer je bacio dinamit i istom ubijao ribu. Četvrtica otkrila umakšo, iako kada izpalile u Juranovića nekoliko hitaca iz puške. Juranović je srećom ostao neozleđen.

Riba. Jutros je bilo na ribarnici dosta guska i plavica.

Skupoča. Od kad je kruhu nazad 6—7 injesci poskočila clena, ista se još danas ne sniziva, prema je brašno pocenio. Sprijet i Zadar snizio je cenu kruha, a zašto ne suže i šibenski krušari i trgovci brašna? Od jučer i miso poskupilo.

Izgubljeno. Jedna sirota izgubila je K 50. Pošteni donosić dobiti će pristojnu nagradu.

Pokrajinske vesti.

Sastanak spiljetske pravaške organizacije. Primamo! Poziv. Ovim se pozivaju svi pristaše stranke prava, da pristupe dne 16. augusta k sastanku gradske organizacije i to u prostorije „Pododbora zadružne sveze“ trg. sv. Filipa 37. Dnevni red je: 1. Odobrenje pravilnika mjestne organizacije; 2. Izbor uprave mještane organizacije; 3. Eventualno.

Postupanje s radnicima na „Suvaj“. Primamo iz Proložca: Prisiljeni smo i mi pozbavili se ovomošnjim nadglednikom (protom) radnika na regulaciji „Suvaje“. Nije nam nijedna nanići nikome štete, ali je potrebito nezakonitost žigosati javnoga dobra radi. G. Proto neće da prima na radnju najsironašnije pučanstvo, kako bi morao, niti da radnike plaća po zasluzi. Prisiljeni su samo oni, koji nose darove, a najveći nadmucu dobijavaju samo oni, koji daruju pršute, ribu i t.d. Ovo se svakako ne smije dajati trptiti, jer pravila zahtjeva, da se s ovom radnjom okoriste najsironašniji slojevi pučanstva. Otrag malo vremena bilo je o njemu govoru i u jednom drugom listu ali nije iznesen ni stoti dio njegovih nezakonitosti. Nije iznemo, da je jedna djevojka dadila njegova djeteta, a figurira kao radnica na Suvaji i bere masnu plaču. Vlada je pogodila na račun kančelarije čitavu kuću, u kojoj stanuje protovatitelj, premda je to nazakonito, što znade i g. komesari. On cipea i gori sve moguće ostake drvlja od radnje, koje bi se moralio na dražbi prodavati. Onomadne pri plaćanju javno ga je ukorio jedan radnik, da mu je snizio nadnicu, jer mu nije donio žaba. Pitamo mi slavnu vladu, jesu li javne radnje kod nas naimjenjene pojedinicima, ili običem dobru; i hoće li jednom stati na kraj sličnim nezakonitostima?

Nove banknote po 100 Kruna. Austro-ugarska banka odpođet će 22. kolovoza o. g. s izdavanjem novih banknota po 100 K, koje će nositi datum 2. siječnja 1910. Sadanje banknote po 100 K sa datumanom od 2. siječnja 1902. bit će opozvane i povučene iz prometa. Zadnji rok za izplatu ili izmjenu istih bit će određiven na dan 31. kolovoza 1912. Format novih banknota biti će 136 mm. širine i 108 mm. visine. Slika note prikazivali će carskog austrijskog ora, okružena lovrom, odnosno grb zemalja ugarske krune, zatim idealnu figuru iz običajni tekst banknote. Na njemačkoj strani bit će označena vrednuta u osam raznih zemaljskih jezika, a na magjarskoj strani i opet same magjarski.

„Hrvatski dom“ u Zadru. Zadarski rođuljubi povelju su akciju, da se u Zadru osnuje „Hrvatski dom“. U tu svrhu je ustavljano dijoničarsko društvo te se odbor obraća rođuljubima da podpišu dionice.

Nagradjeno dalmatinsko ulje. Javlja nam pokr. gosp. Vieče: U Aix en Provence, u najstarijem mjestu Francuzke, gdje se pravi odav-

na najbolje i najfinije maslinovo ulje, na međunarodnoj izložbi maslinovih ulja zbirka uljarškog odsjeka gospodarskog vijeća, bila je nagrađena na šestom mjestu od 13 nefrancuzkih izložitelja i to sa diplomom zlatne kolajne i sa jednom srebrnom kolajnom. Između ustanovljenih sedam raznih odlikovanja od izložbenog odbora, diploma se zlatne kolajne nalazi na drugom, a srebrna kolajna na četvrtom mjestu. Naša ulja nalaze se u skupu talijanskih nagrađenih proizvoditelja ulja, koji su, kao što je poznato, do sada, uz francuze proizvajali stajali na drugom mjestu u pravilju finit ulja.

Žrtva groma. Pišu iz Lische dne 27. srpnja: Danas oko 4 popodne grom udario u Anuž. Vlahi Barkigije i na mjestu ostala mrtva, u času kad je snop žita nosila s polja kuću.

Ravnateljstvo preparadije u Zadru. Na preparandiji u Zadru izražnjeno je mjesto upravitelja. Natjecateljica ima 17, a sad se je odlučilo, na što se prije nije mislio, izabrati trojku. Tom prigodom „Hrvatska Kruna“ saznaće, da se i neki zastupnik upleo, da se odstrani jednostrano uređovanje.

Ministar javnih radnja u Zadru. Ministar javnih radnja August Ritt posjetio je prošli utorak Zadar. U razgovoru sa izdavačem „Adrie“ reko je, da je boraveći na Jadraru začeo više zamisliti, koje će kušati oživovoltori.

Potprijeđen ponovni izbor. Ministar Trgovine potvrdio je ponovno Michelangiolu Luxardo za predsjednika, a Spiridiooa Artalu za podpredsjednika trgovacko-obrtničke komore u Zadru za g. 1910.

Tri odjeljenja ratne mornarice sa 7000 momaka pod zapovjedništvom Hansa, Müllera i Kohana stigli su u Grazu radi vežbanja.

Za promet stranaca u Dalmaciji. U četvrtak se je u Zadru na namještaju vladara, sjednica središnjeg odbora za promet stranaca kojoj je sudjelovao liep broj članova.

Knjževnost i prosvjeta.

Američki način ugoja i školskstva. Nakladom i brzotiskom „Narodnog lista“ u Zadru izšla je knjiga „Američki način ugoja i školskstva“, koju je napisao D. R. A. Biankini, koji od 12 godina boravi u Chicagu u Sj. Americi kao liečnik. Sadržaj je knjige: I. Školskstvo i ugoj (pučke i srednje škole). II. The Northwestern University i njezini predstavnici. III. Dr. J. B. Murphy i smjer savremene američke kirurgije. Knjiga je posvećena Druži Božju Periću, liečniku prvencu kod pok. bolnice u Zadru. Donosi i nekoliko slika: raznih uzornih nižih i viših škola, sveučilišta, bolnica, Druži Murphy i ostalog učiteljskog sabora N. W. sveučilišta. Knjiga je opremljena otmeno. Cijena joj je K 1.40. Nabavila se kod uprave „Narodnoga lista“ u Zadru.

Uspomena s puta u Argentini. To je naslov djelcu prof. K. Krile. Pročitamo s nadalom ovo knjižicu, koja opisuje dojmove puta kroz tri mjeseca. Po pišanju samog pisca vidi se, da se je prije svog putovanja marno zanimalo sa literaturom, koja se Argentinom bavi. Knjigu toplo prepričavamo. Izdana je pišećevom nakladom. Cijena — ?

Naše brzojavke.

Program „nove stranke“?

Beč, 6. kolovoza. — „Wiener Tagblatt“ donosi iz Zagreba brzjav, u kojem je govor o „novoj stranci“, koja bi se imala sastojati od Tomašićevih magarjina i od koalicionalnih pravaša. Prama informacija bečkog lista izgleda, kao da je gotov čin spoj spomenutog dijela koalicije sa Tomašićem. Dapače informacije „Wiener Tagblatta“ idu tako daleko, da donašaju i gotov program stranke, koju zove „Tomašić-Tuškanova“. U tom programu stoji, da se ima pristupiti užim pregovorima sa Magarjima i Srbinima. U programu je nadalje istaknuto gospodarsko pridigneće Hrvatske.

Prestanak koalicije.

Beč, 6. kolovoza. — „Neue Freie Presse“ je zagrebački dopisnik u ovo doba direktno informiran na Markovom trgu, donosi vist iz Zagreba, da je koalicija faktično već prestala biti. Prikazuje izglede Tomašićeve u uspjehu kao najbolje.

Tomašić konferira sa Supilom.

Zagreb, 6. kolovoza. — Ban Dr. Tomašić je već ovo dana konferirao sa raznim političarima. Jučer je izazvao senzaciju to, što je dr. Tomašić i sa Supilom konferirao. Sa stanovite strane se ova konferencija komentira, dočim kola i drugo mnjene, da je sa Supilom ban konferirao samo u svrhu izmjene mišljenja, kao što je i sa drugim.

Illustrirane cjenike. Šalje badava.

Prodaje se jedan konj
od četiri godine sa 2 kornoča kao i nova
te solidna kočija, koja se može upotrebiti
za jednog i dva konja. Dalnje upute do-
bivaju se u Upravi našeg lista.

**Hrvati i Hrvatice, po-
mozite družbi sv. Cirila i Metoda!**

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA

Čast mi je javiti p. občinstvu,
da sam objavljenu tvornicu pa-
pirlatinih vrećica za trgovacu po-
rabo otvorio; te je podpuno pre-
ma zahtjevu ureda, time sam u
stanju u najkraće vremenu najveću
kolificnu vrećicu izraditi. Vrećice
izradjuju se u svim veličinama i
u svim bojama. Pošto je ovo u
nas prvo i jedino domaće pod-
uzeće ovakove vrste, nadamo se
za stalno, da će mi gg. potrošači
povjeriti svoje cijenjene narudžbe,
koje će u podpunom redu i naj-
savjetnijim izvršenje biti

Sa veleštovanjem.

**ANTE ZORIĆ
ŠIBENIK.**

Smrt
muhamata!
„Äroplan“
upriličena sprava sa medom
osvihvata sve muhe.
Komed stoji 10 filira.
Dobiva se u farmaciji: Carlo Ruggeri.

Prva parna tvornica za bojadisa-
nje, pranje i kemično čišćenje
djela na suho.

M. DOMIĆA
Split, br. 355.
Primaju se odjela za kemičko čišćenje kao:
oblačne, uresne, za šetnju, kazališne i plesove.
Osim toga zastore, proštrlače, rukavice od
kože itd., razumiju se sva u cijeni čisti se sa
poteljnim strojem „Universal“. Isto tako parno bojadisanje gore navedenih
predmeta.

Preporuča se svakome ovo zgodno i koristno
poduzeće.

Za Šibenik prima i predaje:
JULIO RAGANZINI
Glavna ulica.

Podružnice:
Via Giulia br. 33.
Via Giulia br. 16.
Via Acqua-
dotto br. 65.

Važno za svakoga!

Gustav Marko
Trst

Centrala: Via Giulia br. 20.

Tekuci račun sa podružnicom Ljubljanske kreditne banke.

Veliko skladiste stakala prostih, apaniranih i za ures.

Veliki izbor predmeta za ljekarne, drogerije, porculansko i zemljano
sudje, ocakline, staklarije, svjetiljke itd.

Velike kolikoće naročitih tvari u ocaklini, porculani.

Cijene umjerene koje se ne boje utakmice.

Na zahtjev Šalju se cjenici badava.

Dopisivanje u hrvatskom jeziku.

Pomenuta tvrdka, jedina svoje vrsti u Trstu, preporučuje se svim
našim trgovcima.

26.II.10.

**Hrvati i Hrvatice, po-
mozite družbi sv. Cirila i Metoda!**

- Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Pozornost!

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

Velika zlatarija -

Gjuro Plančić

Starigrad

Podružnica: Vis-Velaluša.

Prodaje svakovrstnih, zlatnih

i srednjih predmeta;

Najfinije Švicarske dobnike,

Cijene umjerene bez utakmice,

Priznanice na pretek.

30.VII.

Schichi sapun je pravi
samo sa imenom

Schichi i žigom „elen“

</